PATVIRTINTA
Alytaus „Volungės“ progimnazijos
direktoriaus 2020 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. V-58(1.2.)

# VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ALYTAUS „VOLUNGĖS“ PROGIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

## I SKYRIUS
## BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo Alytaus „Volungės“ progimnazijoje (toliau – Progimnazijoje) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato visuomenės sveikatos priežiūros mokykloje tikslą, uždavinius, organizavimo tvarką. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija) patvirtintu Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašu.

2. Visuomenės sveikatos priežiūros Progimnazijoje tikslas – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą, aktyviai bendradarbiaujant su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, pagalbos mokiniui specialistais, progimnazijos vaiko gerovės komisija.

3. Visuomenės sveikatos priežiūros Progimnazijoje uždaviniai:

3.1. vykdyti mokinių sveikatos būklės stebėseną;

3.2. ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius;

3.3.vykdyti visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną ir prevenciją Progimnazijoje;

3.4. organizuoti mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigoje.

3.5. Mokinio savirūpa Apraše suprantama kaip mokinio, sergančio lėtine liga, ugdomas(is) gebėjimas saugoti sveikatą, prisitaikyti prie aplinkos sąlygų, apsisaugoti nuo ligos komplikacijų, sveikatos būklės pablogėjimo atpažinimas ir gebėjimas pačiam vykdyti gydytojo paskirtą gydymą savarankiškai, su šeimos ar specialistų pagalba.

4. Visuomenės sveikatos priežiūrą mokiniams, ugdomiems pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo programas (toliau – Mokiniai), vykdo savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros biudžetinė įstaiga – savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras), teikiantis visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas pagal savivaldybių bendradarbiavimo sutartį.

5. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimas grindžiamas bendradarbiavimu tarp Progimnazijos ir Biuro.

6. Visuomenės sveikatos priežiūrą Progimnazijoje vykdo visuomenės sveikatos specialistas, atitinkantis Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. V-630 „Dėl Visuomenės sveikatos specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, nustatytus kvalifikacinius reikalavimus.

7. Visuomenės sveikatos specialistas visuomenės sveikatos priežiūros Progimnazijoje uždaviniams įgyvendinti pasitelkia Progimnazijos bendruomenę.

## II SKYRIUS
## VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PROGIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

8. Visuomenės sveikatos priežiūra Progimnazijoje vykdoma pagal Progimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą (toliau – Veiklos planas), kuris yra sudedamoji Progimnazijos strateginio plano ir metinio veiklos plano dalis.

9. Atsižvelgdamas į konkrečius Progimnazijos, savivaldybės bei šalies visuomenės sveikatos priežiūros poreikius ir prioritetus, visuomenės sveikatos specialistas, kartu su Progimnazijos bendruomene, parengia Veiklos plano projektą, suderina jį su Biuro direktoriumi ir pateikia Progimnazijos direktoriui. Veiklos plane numatytos priemonės turi būti įtrauktos į Biuro veiklos planą.

10. Visuomenės sveikatos priežiūrai Progimnazijoje vykdyti turi būti įrengtas sveikatos kabinetas. Sveikatos kabinetas turi būti lengvai prieinamas mokiniams ir kitiems progimnazijos bendruomenės nariams, užtikrinantis paslaugų teikimo konfidencialumą.

11. Sveikatos kabinete turi būti:

11.1. priemonės, skirtos visuomenės sveikatos rizikos veiksniams įvertinti, atsižvelgiant į savivaldybės ir Progimnazijos poreikius (kraujospūdžio matavimo aparatas, kūno temperatūros matavimo termometras, svarstyklės, ūgio matuoklis, kambario ir lauko termometrai);

11.2. priemonės, skirtos mokinių sveikos gyvensenos įgūdžiams ugdyti, atsižvelgiant į Progimnazijos mokinių sveikatos stiprinimo prioritetines sritis;

11.3.informacinių komunikacinių technologijų priemonės (kompiuteris, spausdintuvas), telefoninio ryšio priemonės, prieiga prie interneto;

11.4. spinta veiklos priemonėms ir drabužiams laikyti;

11.5. rakinama spinta dokumentams laikyti;

11.6. stalas, kėdės, kušetė;

11.7. pirmosios pagalbos teikimo priemonės: įvairių dydžių sterilūs ir nesterilūs tvarsčiai, palaikomieji tvarsčiai, elastiniai tvarsčiai, palaikomasis trikampio formos tvarstis, sterilus nudegimų tvarstis, sterilūs žaizdų tvarsčiai, sterilus akių tvarstis, karpomasis pleistras, pleistro juostelės, sterilios neaustinės medžiagos servetėlės, vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės, nesterili vata, tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis, žirklės, speciali antklodė (ne mažesnė kaip 140 x 2000 cm), plastikinis maišelis, žaizdų dezinfekavimo tirpalas, šaldantieji-šildantieji maišeliai, vienkartinė dirbtinio kvėpavimo kaukė;

11.8. kitos Biuro vadovo nurodytos priemonės, reikalingos visuomenės sveikatos priežiūros paslaugoms teikti.

12. Visuomenės sveikatos specialistas kartu su Progimnazijos direktoriumi koordinuoja Progimnazijos bendruomenės veiklą stiprinant mokinių sveikatą. Progimnazijos administracija, Progimnazijos savivaldos institucijos, pedagogai ir švietimo pagalbos specialistai privalo bendradarbiauti su visuomenės sveikatos specialistu, vykdyti jo rekomendacijas dėl mokinio sveikatą tausojančio ir saugančio ugdymo organizavimo ir ugdymo aplinkų pritaikymo, jam paprašius teikti informaciją apie konkretaus Mokinio ugdymo sąlygas, kartu nurodant Mokinio vardą, pavardę, gimimo datą ir klasę.

13. Mokinio savirūpos įgyvendinimo procese dalyvauja mokinys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), visuomenės sveikatos specialistas, mokyklos direktorius ar jo įgaliotas atstovas, mokinį ugdantys mokytojai ir kiti švietimo pagalbos specialistai.

14. Pagalba mokinio savirūpai organizuojama atsižvelgiant į mokinio poreikius ir gydytojų rekomendacijas pagal mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) prašymą ir sudarant Mokymo sutartį.

16. Progimnazijos direktorius nustatyto šias tvarkas:

16.1. Mokinių apžiūros dėl asmens higienos;

16.2. Progimnazijos darbuotojų veiksmų mokiniui susirgus ar patyrus traumą Progimnazijoje ir teisėtų Mokinio atstovų informavimo apie Progimnazijoje patirtą traumą ar ūmų sveikatos sutrikimą;

16.3. pirmosios pagalbos organizavimo;

16.4. pagalbos mokinio savirūpai pagal gydytojų rekomendacijas užtikrinimo (pvz., vaistų laikymo, išdavimo, naudojimo ir kt.), jeigu Mokinys serga lėtine neinfekcine liga;

16.5. Progimnazijos darbuotojų veiksmų įtarus Mokinį vartojus alkoholį, tabaką ir (ar) kitas psichiką veikiančias medžiagas.

17. Progimnazijos direktorius ar darbuotojas, jo įgaliotas tvarkyti asmens duomenis, siekdamas užtikrinti tinkamas sąlygas Mokiniui dalyvauti ugdymo procese, privalo įvertinti iš visuomenės sveikatos specialistų gautas asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų išvadas ir rekomendacijas. Gauti asmens duomenys (įskaitant sveikatos duomenis) naudojami komplektuojant fizinio aktyvumo ugdymo grupes ir užtikrinant mokiniui tinkamą fizinį krūvį, pritaikant maitinimą, parenkant mokiniui tinkamą vietą klasėje ir tinkamą jo ūgiui suolą, įgyvendinant skubios pagalbos priemones mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis.

18. Progimnazijos direktorius ar darbuotojas, Progimnazijos direktoriaus įgaliotas tvarkyti asmens duomenis, privalo užtikrinti iš visuomenės sveikatos specialistų gautos informacijos, nurodytos Aprašo 17 punkte, konfidencialumą, privalo neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su šia informacija nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis ir saugoti šios informacijos konfidencialumą perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams.

## III SKYRIUS
## VISUOMENĖS SVEIKATOS SPECIALISTO FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS

19. Visuomenės sveikatos specialisto funkcijos:

19.1. tvarkyti formoje Nr. 046/a „Medicininis pažymėjimas“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“, nurodytus Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis, juos analizuoti;

19.2. rinkti, kaupti ir analizuoti stebėsenos (ne asmens) duomenis apie Mokinių gyvenseną:

19.2.1. bendrus duomenis, pagal kuriuos negalima tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai nustatyti asmens tapatybės;

19.2.2. apibendrintus socialinius ekonominius duomenis;

19.2.3. sveikatos elgsenos duomenis;

19.2.4. rizikingo elgesio duomenis;

19.2.5. subjektyvaus vertinimo duomenis.

19.3. teikti išvadas ir pasiūlymus dėl mokinių sveikatos būklės Mokyklos bendruomenei (ne rečiau kaip 1 kartą per metus);

19.4. su bent vienu Mokinio, pradėjusio lankyti Progimnaziją ir ugdomo pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio ugdymo programas, tėvu (globėju, rūpintoju) aptarti Mokinio sveikatos stiprinimo ir saugos poreikį, o kitų Mokinių – pagal poreikį;

19.5. identifikuoti mokinių sveikatos stiprinimo ir sveikatos žinių poreikį, sveikatos raštingumo lygį atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnius;

19.6. Progimnazijos aplinkoje identifikuoti visuomenės sveikatos rizikos veiksnius;

19.7. teikti siūlymus dėl mokinių sveikatos stiprinimo ir Progimnazijos aplinkos sveikatinimo priemonių įtraukimo į Progimnazijos strateginius veiklos planus Progimnazijos administracijai (ne rečiau kaip vieną kartą per metus);

19.8. organizuoti mokinių sveikatos stiprinimo priemonių ir Progimnazijos aplinkos sveikatinimo priemonių įgyvendinimą ir įgyvendinti jas pagal kompetenciją;

19.9. dalyvauti planuojant ir įgyvendinant Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą ar kitą sveikatos ugdymo veiklą Progimnazijoje;

19.10. teikti sveikatos žinias Progimnazijos bendruomenei apie sveikatos išsaugojimą bei sveikatos stiprinimo būdus, mokyti pritaikyti jas praktiškai;

19.11. teikti ir (ar) koordinuoti pirmosios pagalbos teikimą Progimnazijoje;

19.12. tikrinti mokinių asmens higieną;

19.12.1. padėti Progimnazijai įgyvendinti asmens sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis;

19.13. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones pagal kompetenciją;

19.14. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones;

19.15. konsultuoti Progimnazijos ar maitinimo paslaugų teikėjų darbuotojus, atsakingus už mokinių maitinimą, sveikos mitybos ir maisto saugos klausimais;

19.16. prižiūrėti mokinių maitinimo organizavimo atitiktį Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytiems reikalavimams;

19.17. dalyvauti Progimnazijos vaiko gerovės komisijos veikloje ir įsivertinant Progimnazijos veiklą.

20. Visuomenės sveikatos specialistas iš Progimnazijos administracijos, Progimnazijos savivaldos institucijų, pedagogų ir švietimo pagalbos specialistų turi teisę gauti savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją apie konkretaus Mokinio ugdymo sąlygas, kartu nurodant Mokinio vardą, pavardę, gimimo datą ir klasę.

21. Visuomenės sveikatos specialisto pareigos:

21.1. užtikrinti asmens duomenų konfidencialumą, neatskleisti, neperduoti ir nesudaryti sąlygų susipažinti su asmens duomenimis nė vienam asmeniui, kuris neturi teisės jais naudotis ir saugoti asmens duomenų paslaptį perėjus dirbti į kitas pareigas ar pasibaigus darbo santykiams;

21.2. įtarus, jog Mokinys patiria psichologinį, fizinį, seksualinį smurtą ar kitus vaiko teisių pažeidimus, nedelsiant žodžiu apie tai informuoti Progimnazijos direktorių, vėliau informaciją pateikiant raštu Progimnazijos direktoriui bei Biuro vadovui;

21.3. laiku ir kokybiškai atlikti numatytas funkcijas, vadovautis profesinės etikos principais;

21.4 pateikti Progimnazijos direktoriui ar darbuotojui, jo įgaliotam tvarkyti asmens duomenis, Aprašo 17 punkte nurodytą informaciją (ne vėliau kaip iki einamųjų metų spalio 1 d. ir vėliau pagal poreikį) bei koordinuoti asmens sveikatos priežiūros įstaigų specialistų rekomendacijų įgyvendinimą;

21.5. tvarkyti Mokinio asmens, įskaitant sveikatos, duomenis Vaikų sveikatos stebėsenos informacinėje sistemoje;

21.6. tobulinti kvalifikaciją.

## IV SKYRIUS
## BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Patvirtintas Veiklos planas bei jo vykdymo ataskaita skelbiami Progimnazijos interneto svetainėje.

23. Progimnazijos direktorius turi užtikrinti galimybę visuomenės sveikatos specialistui naudotis elektros, telefoninio ryšio, informacinių technologijų paslaugomis (prieiga prie interneto).

---